

7/2525

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 658

Konu :Yazılı Soru Önergesi

5858

30 NISAN 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 28.03.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02- 4700 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Hasan MACİT'in tarafıma tevcih ettiği, 7/2525 esas no'lu yazılı soru önergesi, TBMM İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereği, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ve Boru Hatları ile Petrol taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :

- Önerge cevabı (2 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN MACİT'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/2525 ESAS NO.LU)**

SORULAR:

Ülkemiz doğal kaynakları dışında, enerji üretimi ve ısınma amacına dönük olarak yabancı ülkelerle doğalgaz alımı anlaşmaları imzalandığı bu bağlamda ağırlıklı Rusya ve İran'a bağımlı bir tedarik yöntemi uygulandığı bilinmektedir. Doğalgaz anlaşmalarında değişik ülkelerle değişik miktarda alım garantisi bulunduğu, o miktarın altında alım yapılırsa da aradaki fark miktarı bedelinin de ödendiği malumlarıdır. 25.10.2007 tarihinde Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yanıtlanması istemiyle vermiş olduğum Soru Önergesi'nin 4. maddesinde “. . . Türk İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine bakıldığında; 2004 yılında akaryakıt tüketim miktarı 32 milyon ton, trafiğe çıkan araç sayısı 10.236.357 adet iken 2006 sonu itibariyle trafiğe çıkan araç sayısı 12.227.393 adete yükselmiş olmasına rağmen akaryakıt tüketimi 28.5 milyon tona gerilemiştir. Bu durumda aradaki fark akaryakıtın kaçakçılık yoluyla karşılandığını ve kaçakçılığın arttığını söyleyebilir misiniz? Bu bağlamda terör örgütünün kaçakçılıktan daha fazla miktarda pay aldığı doğrumudur?” yer alan soruya Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Hilmi GÜLER tarafından verilen cevapta “Trafiğe çıkan araç sayısındaki artışa rağmen akaryakıt tüketimindeki düşüşün nedenleri olarak, gelişen teknoloji ile daha az yakıt tüketen araçların piyasaya sürülmüş olması ve petrol fiyatlarının artmış olması gibi unsurlar ile birlikte kamuoyuna yansıyan operasyonlardan da görüldüğü üzere akaryakıt kaçakçılığı nedeniyle resmi kayıtlara intikal etmeyen tüketimler de olabileceği düşünülmektedir” denilmektedir. Bu bağlamda;

SORU 1:

Kış aylarıyla birlikte neredeyse her yıl yaşadığımız İran'dan kaynaklanan doğal gaz kesintileri dikkate alındığında, belli miktarda alım garantisinin yanında eksik tedarikle birlikte tedarik edilmeyen miktar için de tazminat ödeme sistemi doğal gaz anlaşmalarında mevcut mudur?

CEVAP 1:

08.08.1996 tarihinde Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAS) Genel Müdürlüğü ile Iranian Gas Corporation (NIGC) firması arasında imzalanan plato dönemi miktarı 10 milyar m³ olan Doğal Gaz Alım Satım Anlaşması uyarınca, doğal gaz teslimatı Aralık 2001 tarihinde başlamıştır.

Anlaşmaya göre İran-NIGC'nin günlük bazda veremediği doğal gaz, eksik teslimat olarak addedilmekte ve bu miktara tekabül eden müteakip teslimatlara anlaşmada belirtilen oranlarda fiyat indirimi uygulanmaktadır.

Ayrıca, söz konusu anlaşmada belirli koşullara bağlanmış ilave tazminat hükmü de bulunmaktadır. Diğer doğal gaz alım satım anlaşmalarımızda da, eksik teslimat yapılması durumunda uygulanacak yaptırımlara yönelik benzeri hükümler mevcuttur.

SORU 2, 3:

- 25.10.2007 tarihli Soru Önergeme verilen cevapta bahsedilen, akaryakıt tüketim miktarını araç sayısındaki belirgin yükselmeye rağmen aşağıya çeken araçlar hangileridir?
- Petrol fiyatlarındaki artışlarla araçların tüketmiş oldukları akaryakıt miktarının düşmesi arasında ilişki kurularak yapılan tespitten, akaryakıt tüketim miktarının azaltılması amacına dönük olarak akaryakıt fiyatlarının bilinçli olarak yükseltildiği anlamını çıkartmak mümkün müdür?

CEVAP 2, 3:

Bu konuyla ilgili olarak daha önce 25.10.2007 tarihinde verilen önergeye “Trafığe çıkan araç sayısındaki artışa rağmen akaryakıt tüketimindeki düşüşün nedenleri olarak, gelişen teknoloji ile daha az yakıt tüketen araçların piyasaya sürülmesi ve petrol fiyatlarının artmış olması gibi unsurlar ile birlikte kamuoyuna yansıyan operasyonlardan da görüldüğü üzere akaryakıt kaçakçılığı nedeniyle resmi kayıtlara intikal etmeyen tüketimler de olabileceği düşünülmektedir.” cevabı verilmiştir.

Bilindiği üzere otomotiv endüstrisindeki teknolojik gelişmeler nedeniyle araçlardaki yakıt tüketiminde geçmiş yıllara nazaran belli azalışlar görülmekte olup, buna bağlı olarak tüketicilerin tercihi de tüketimi az olan yeni nesil araçlar yönünde olmaktadır. Tüketim değerleriyle ilgili olarak örnek vermek gerekirse, Otomotiv Sanayii Derneğinin verilerine göre; son on yıllık süreçte benzinli araçlardan binek olanlarda 100 km başına tüketim ortalama ve yaklaşık olarak 12 lt iken bu rakam günümüz itibarıyla 6 lt, panelvanlarda ise 10 lt’den 7 lt düzeyine düşerken, dizel araçlardan binek olanlarda 100 km başına tüketim ortalama olarak 8 lt’den 5 lt düzeyine, panelvanlarda ise 9 lt’den 5 lt düzeyine düştüğü belirlenmiştir.

Bilindiği üzere ülkemiz ham petrol ihtiyacının büyük bir kısmını yurt dışından TÜPRAŞ kanalıyla temin etmektedir. Tüpraş rafinerisi ham petrolü İtalya borsasında oluşan brent ham petrol fiyatı üzerinden ithal etmektedir. İşlenen ham petrol akaryakıt ürünü olarak piyasaya arz edilmekte olup, bu ürünlere ait tüketici satış fiyatları ise 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında serbest piyasa şartlarında oluşmaktadır.